

Raadscommissie Stadsontwikkeling en Beheer

Portefeuillehouder: Heleen Keur

Van team: Team Omgeving

Adviseur: Bart Wijnands

E-mail: b.wijnands@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2021-038758**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel met betrekking tot oprichting Mobipunten B.V.

Publiekssamenvatting:

In de Kop van Noord-Holland is een groeiend netwerk van Mobipunten opgezet om duurzame bereikbaarheid en leefbaarheid in de grote en kleine kernen te behouden of te verbeteren.

Het programma De Kop Werkt!, waar het project Mobipunten nu onder valt, heeft geen juridische status en is bovendien eindig. Daardoor kan het geen langlopende verplichtingen aangaan.

Voor het slagen van dit project is een lange adem nodig. Een fiscaal bureau en een advocatenbureau hebben daarom een advies uitgebracht welke entiteit het beste van toepassing is voor het voortzetten van de Mobipunten. Uit hun advies blijkt dat een BV hiervoor de beste entiteit is.

Het gaat om een pilot van drie jaar. De kosten voor de pilotfase van drie jaar zijn gedekt uit De Kop Werkt!. Over de voorgenomen oprichting en deelneming in de BV wordt de raad in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Tevens wordt de raad gevraagd om op grond van de Wet Markt en Overheid een algemeen belang besluit te nemen voor Mobipunten B.V.

Geadviseerd besluit

1. *Geen wensen en bedenkingen te uiten, als bedoeld in artikel 160 lid 2 Gemeentewet, tegen het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders tot oprichting van en deelneming in Mobipunten B.V.*

2. *Van de volgende economische activiteiten van Mobipunten B.V. alsmede onderstaande beschikbaarstelling van financiële middelen aan Mobipunten B.V. te bepalen dat die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet:*

a. *het beschikbaar stellen van middelen en/of voordelen aan Mobipunten B.V. door de gemeente Den Helder dan wel het samenwerkingsverband De Kop Werkt! en*

b. *de economische activiteiten van Mobipunten B.V., waaronder de exploitatie van Mobipunten B.V. en het aanbieden van deelvervoer (deelauto's en -fietsen), en voor zover van toepassing het aanbieden van lockers*

Bijlagen

1. Concept Statuten Mobipunten B.V.pdf
2. Publicatie bekendmaking besluit algemeen belang vaststelling Mobipunten B.V.pdf
3. Raadsinformatiebrief Mobipunten maart 2021.pdf

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

In de Kop van Noord-Holland is een groeiend netwerk van Mobipunten opgezet om duurzame bereikbaarheid en leefbaarheid in de grote en kleine kernen te behouden of te verbeteren.

Inwoners van de Kop hebben met de punten toegang tot verschillende vormen van mobiliteit. De tweede of derde auto kan uit het straatbeeld verdwijnen, waardoor ruimte op straat ontstaat voor inwoners en groenvoorzieningen. Het vervoer wordt duurzamer, de afhankelijkheid van het sober wordende OV wordt minder en mobiliteit wordt goedkoper voor huishoudens. Op een Mobipunt zijn deelauto's, fietsparkeren en/of collectief vervoer aanwezig. Andere vervoersfuncties zoals deelfietsen, laadpunten, taxi- en carpoolplaatsen en P+Bike kunnen hier aan toe worden gevoegd, evenals het aanbieden van lockers.

Het programma De Kop Werkt!, waar het project Mobipunten nu onder valt, heeft geen juridische status en is bovendien eindig. Daardoor kan het geen langlopende verplichtingen aangaan.

Voor het slagen van dit project is een lange adem nodig. Daarom is er onderzoek verricht welke entiteit uitvoering kan geven aan het door ontwikkelen, beheer en onderhoud van de Mobipunten. Een fiscaal bureau en een advocatenbureau hebben een advies uitgebracht welke entiteit het beste van toepassing is voor de Mobipunten.

Uit hun advies blijkt dat een BV de beste rechtsvorm is. De BV wordt voor elk 1/3 eigendom van de gemeenten Den Helder, Schagen en Hollands Kroon.

Het oprichten van en deelneming in een BV is een bevoegdheid van het college. Alvorens het college hiertoe mag overgaan, heeft de raad gelegenheid tot het uiten van wensen en bedenkingen.

Omdat de voorgenomen BV economische activiteiten zal verrichten, is tevens een besluit tot algemeen belangvaststelling in het kader van de Mededingingswet nodig.

Doelen en resultaten

Het doel van het oprichten van de BV is om continuïteit te realiseren in het aanbieden van een fijnmazig geïntegreerd concept voor deelmobiliteit in de Noordkop.

Het doel van het algemeen belang besluit is dat in overeenstemming met de Wet Markt en Overheid wordt vastgesteld dat de te verrichten economische activiteiten van de BV plaatsvinden in het algemeen belang (bevordering deelmobiliteit in grote en kleine kernen in de Noordkop).

Kaders en omstandigheden

Wettelijke kaders

- *Artikel 160 lid 2 Gemeentewet:*

Dit wetsartikel schrijft voor dat de gemeenteraad zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar kan maken voor oprichting van en deelneming in een BV door het college.

- *Artikel 25h lid 5 en 6 Mededingingswet (Wet Markt en Overheid)*

Decentrale overheden en de daaraan verbonden overheidsbedrijven die economische activiteiten verrichten moeten zich houden aan de gedragsregels Markt en Overheid, die zijn opgenomen in de Mededingingswet. De gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid zijn niet van toepassing op economische activiteiten die worden uitgevoerd in het algemeen belang (artikel 25h, lid 5). De vaststelling of economische activiteiten of een bevoordeling van een overheidsbedrijf plaatsvindt in het algemeen belang geschiedt voor gemeenten door de gemeenteraad (artikel 25h, lid 6).

Beleidskaders

- Regionaal stimuleringsprogramma De Kop Werkt!

Bereikbaarheid is een van de zes aandachtsgebieden van het programma De Kop Werkt!. Het project Mobipunten is een onderdeel van het samenhangend pakket aan maatregelen om de bereikbaarheid van de regio blijvend te verbeteren.

- Regionaal Mobiliteits Programma

In het RMP geven de provincies Noord-Holland en Flevoland, de gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam antwoord op de mobiliteitsvraagstukken uit het Klimaatakkoord. Het stimuleren van deelmobiliteit en de werkgeversaanpak die Mobipunten B.V. uitvoert, dragen beiden bij aan een reductie van de CO2 uitstoot van het verkeer.

- Hielders Akkoord:

Wij hebben grote ambities als het gaat om de bedrijvigheid die ervoor zorgt dat wij de grootste werkgever zijn in de Kop van Noord Holland. Dit willen we behouden. Daarnaast is de toeristensector aan het groeien en dat willen we stimuleren.

Goede bereikbaarheid is een belangrijke randvoorwaarde om deze ambities waar te maken.

Argumenten en alternatieven

Algemeen belang besluit op grond van de Wet Markt en Overheid

Mobipunten B.V. wordt een verbonden partij van de gemeente, waarbij de gemeente 33,3% aandeelhouder is. De gemeenten Hollands Kroon en Schagen hebben ieder ook 1/3 van de aandelen in hun bezit. Hierdoor wordt Mobipunten B.V. gezien als overheidsbedrijf. Als de gemeente middelen en/of voordelen verstrekt aan Mobipunten B.V. kan dat worden gezien als bevoordeling van een overheidsbedrijf. Deze bevoordeling is alleen toegestaan als wordt vastgesteld dat het overheidsbedrijf en de economische activiteiten die dit bedrijf verricht, plaatsvindt in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet (destijds ingevoerd met de Wet Markt en Overheid). Daarvoor dient het algemeen belang besluit.

De volgende twee argumenten zijn aan te dragen om een algemeen belang besluit te nemen voor Mobipunten B.V.

1. Mobipunten B.V. onderhoudt en beheert deelmobiliteit-locaties in kleine en grote kernen in de Noordkop waar verschillende vormen van deelvervoer worden aangeboden

Het mobiliteitsaanbod vormt de kern van een Mobipunt en kan onder andere bestaan uit regulier openbaar vervoer, deelauto's, deelfietsen, fietsenstalling, parkeerplaatsen en een laadpaal. Hierdoor kan op een Mobipunt diverse vormen van deelmobiliteit worden aangeboden. Een Mobipunt kan daarnaast functioneren als laagdrempelig ontmoetingspunt. Diensten die hier aangeboden kunnen worden, zijn onder andere lockers waar pakketjes bezorgd kunnen worden en een sleuteloverdrachtsysteem voor Airbnb of deelplatformen.

2. Het onderhoud en de exploitatie van een netwerk voor deelmobiliteit is in de Noordkop niet rendabel

Deelmobiliteit via de Mobipunten past binnen de algemene trend dat we meer verschuiven richting een deeleconomie: we hechten minder waarde aan bezit, maar juist meer aan het gebruik. Auto- en fietsdelen speelt daarnaast een sleutelrol in de transitie naar nieuwe mobiliteit en nieuwe mobiliteitsconcepten als Mobility-as-a-Service (MaaS).

De Mobipunten worden ontwikkeld op basis van een beleidsmatige visie op mobiliteit, waarmee we werken aan de leefbaarheid binnen de grote en kleine kernen in de regio.

Het verschil tussen traditionele deelmobiliteitsconcepten en de Mobipunten is dat de Mobipunten ook in de kleine kernen in de regio worden opgezet, waarmee de bereikbaarheid van de gehele regio wordt verbeterd. Traditionele deelconcepten zullen hier naar verwachting niet snel hun diensten aanbieden in verband met de financieel minder gunstige businesscase. Dat maakt het noodzakelijk dat de overheid via deze BV hier de eerste stap in zet.

Het gevraagde algemeen belang besluit staat los van eventuele privaot- of publiekrechtelijke verplichtingen voor zover die op Mobipunten B.V. zouden kunnen rusten, zoals het verkrijgen van benodigde vergunningen.

Oprichten van een BV

Voor de BV constructie is gekozen omdat het meerdere voordelen met zich meebrengt ten opzichte van de andere entiteitsvormen zoals een stichting of een NV. De belangrijkste voordelen zijn

- 1) Het gemak bij verkoop aan derden of Probedrijven;
- 2) Snelheid in de uitvoering;
- 3) Het gemak om uit te breiden buiten de drie gemeenten.

Pilot en overdracht

Het programma De Kop Werkt! heeft geen juridische status en is eindig. Het voorstel is om de Mobipunten BV op te richten om dit mobiliteitsconcept door te ontwikkelen.

Het gaat om een pilot van drie jaar. Daarna, of zoveel eerder als wenselijk, kan de BV overgedragen worden aan een particuliere organisatie. Wij zetten in op overdracht omdat het langdurig exploiteren van een BV ten behoeve van deelmobiliteit geen kerntaak is van een gemeente. Het moment van overdracht zal mede afhangen van een sluitende business-case op dat moment.

Het Mobipunten concept is relatief nieuw. Zowel burgers als bedrijven hebben tijd nodig om dit concept te integreren in hun manier van werken en denken. Het bezit van een auto is voor de jongere generatie minder belangrijk dan voor hun ouders. In de grote steden is al een kanteling naar deelmobiliteit merkbaar, mede door het gebrek aan parkeerruimte. Omdat deze kanteling gewenningstijd vraagt is gekozen voor een pilot van drie jaar. Dan zou de BV autonoom zonder subsidies moeten kunnen draaien, en kan deze worden overgedragen aan een particuliere organisatie.

Mocht blijken dat de Mobipunten B.V. na drie jaar nog niet rendabel is/wordt overgenomen door een commerciële partij, dan is in de aandeelhoudersovereenkomst een vertrekregeling opgenomen. Deze regeling maakt het mogelijk dat als een of meer aandeelhouders na afloop van de driejaars periode kenbaar maakt tot ontbinding van de B.V. over te willen gaan, de andere aandeelhouders meewerken aan het ontbindingsbesluit, of de aandelen van de vertrekkende aandeelhouder(s) naar rato overnemen tegen de nominale waarde.

Bestuurlijke vernieuwing

Het project Mobipunten is onderdeel van De Kop Werkt! en wordt uitgevoerd samen met de gemeenten Schagen en Hollands Kroon.

In september wordt de oprichting van een BV voor de Mobipunten besproken door de drie gemeenteraden. De aandeelhouders van deze BV worden de gemeenten Den Helder, Schagen en Hollands Kroon. Mobipunten BV wordt daarmee een van de verbonden partijen van de gemeenten.

Jaarlijks worden de gemeenteraden via de Regionale Raadscommissie Noordkop en de reguliere jaarstukken geïnformeerd over de voortgang van Mobipunten B.V. in de drie gemeenten.

Duurzaamheid

Minder parkeerplaatsen

Inwoners van de Kop hebben met de punten toegang tot deelmobiliteit. Meerdere personen maken hierbij gebruik van hetzelfde voertuig. De tweede of derde auto kan uit het straatbeeld verdwijnen, waardoor ruimte op straat ontstaat voor inwoners. Het inzetten van deelauto's kan echter niet worden gezien als alomvattende oplossing voor het verlagen van parkeerdruk.

Werkgeversaangepak

Mobipunten BV gaat samen met de grote werkgevers in de regio verkennen hoe werknemers op een duurzamere manier kunnen reizen, zowel zakelijk als voor het woon-werkverkeer. Het primaire doel is CO2 reductie.

Deelfietsen

Naast auto's worden er op de verschillende Mobipunten ook deelfietsen aangeboden. Hiermee wordt een duurzaam alternatief voor de auto aangeboden.

Financiële consequenties

Elke gemeente is verantwoordelijk voor een derde van de kosten. De kosten per gemeente bedragen € 70.000,- voor het eerste jaar. Deze jaarlijkse kosten wordt via de begroting van het programma De Kop Werkt! gedekt gedurende de pilotfase van drie jaar. Daarna, of zoveel eerder als wenselijk, kan de BV overgedragen worden aan een particuliere organisatie omdat het exploiteren van een BV geen kerntaak is van een gemeente. Mocht blijken dat de Mobipunten B.V. na drie jaar nog niet rendabel is/wordt overgenomen door een commerciële partij, dan is in de aandeelhoudersovereenkomst een vertrekregeling opgenomen. Deze regeling maakt het mogelijk dat als een of meer aandeelhouders na afloop van de driejaars periode kenbaar maakt tot ontbinding van de B.V. over te willen gaan, de andere aandeelhouders meewerken aan het ontbindingsbesluit, of de aandelen van de vertrekkende aandeelhouder(s) naar rato overnemen tegen de nominale waarde.

De BV wordt opgenomen in de jaarrekening van de drie gemeenten als verbonden partij zolang de pilot loopt, maar in ieder geval voor de duur van drie jaar.

Uitvoering en planning

In opdracht van De Kop Werkt! zijn enkele documenten opgesteld die de dagelijkse bedrijfsvoering van de BV vastleggen, waaronder een oprichtingsakte waarmee de afspraken omtrent de BV worden vastgelegd.

Nadat de drie gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen over de oprichting van en deelneming in de BV kenbaar te maken, is het aan de individuele colleges om – met inachtneming van door hun raad geuite wensen en bedenkingen – te besluiten of tot oprichting van de BV kan worden overgegaan. In het geval van een positief besluit kan de BV op z'n vroegst per 1 oktober 2021 worden opgericht.

Communicatie

In maart 2021 is reeds een raadsinformatiebrief verstuurd.

Zodra de BV is opgericht zal een nieuw persbericht volgen, welke door alle drie gemeenten gelijktijdig wordt gedeeld.

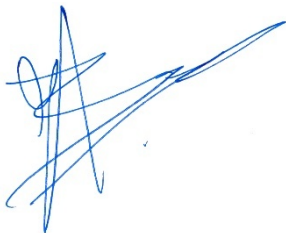
Jaarlijks worden de drie gemeenteraden via de Regionale Raadscommissie Noordkop geïnformeerd over de voortgang van de BV met betrekking tot het aanbieden van deelmobiliteit aan inwoners, werknemers en bedrijven en daarmee het bereikbaar maken en houden van grote en kleine kernen in de Noordkop.

Bekendmaking van het algemeen belang besluit vindt plaats in het elektronisch Gemeentebblad. Een bericht van deze bekendmaking zal daarnaast worden geplaatst in het Stadsnieuws.

Den Helder, 24 augustus 2021

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
R.M. (Robert) Reus

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2021-038758
Onderwerp	Voorstel met betrekking tot oprichting Mobipunten B.V.

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 24 augustus 2021,

besluit:

1. *Geen wensen en bedenkingen te uiten, als bedoeld in artikel 160 lid 2 Gemeentewet, tegen het voorgenomen besluit van het college van burgemeester en wethouders tot oprichting van en deelneming in Mobipunten B.V.*

2. *Van de volgende economische activiteiten van Mobipunten B.V. alsmede onderstaande beschikbaarstelling van financiële middelen aan Mobipunten B.V. te bepalen dat die plaatsvinden in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de Mededingingswet:*

a. *het beschikbaar stellen van middelen en/of voordelen aan Mobipunten B.V. door de gemeente Den Helder dan wel het samenwerkingsverband De Kop Werkt! en*

b. *de economische activiteiten van Mobipunten B.V., waaronder de exploitatie van Mobipunten B.V. en het aanbieden van deelvervoer (deelauto's en -fietsen), en voor zover van toepassing het aanbieden van lockers*

Aldus besloten in de raadsvergadering van